

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (SOCIOLOGY)
EXAMINATION: DECEMBER – 2024
THIRD SEMESTER

Subject: Marginalized Section and Society (SC-303)

Date: 19/12/2024

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt any **Five** questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1)** Define the concept of marginalization? Examine the present form of educational backwardness at Indian society. (20)
- Q. 2)** Write a note on the relationship between migration and marginality in India. (20)
- Q. 3)** Discuss elaborately the issues of the farmer's distress and marginalization in Maharashtra. (20)
- Q. 4)** Discuss causes and consequences of inequality and inequity in India Society. (20)
- Q. 5)** Explain the perspective of Ram Manohar Lohiya on marginalization of Indian masses. (20)
- Q. 6)** Elucidate the issue of identity crisis among caste groups in Indian Society (20)
- Q. 7)** Write an elaborate essay on various tribal movements in India. (20)
- Q. 8)** Explain the issues of religious minorities in India. (20)
- Q. 9)** What is casteism? Why has the casteism risen in the present society? (20)
- Q.10) Write Short notes. (Any Two)** (20)
- a) Farmers Agitation against States
- b) Problems of Majoritarianism in India
- c) Contribution of Jyotiba Phule and Savitribai Phule on Women empowerment
- d) Relationship between dominant caste and political power in India

मराठी रूपांतर

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

२) सर्व प्रश्नांना समान (२०) गुण आहेत.

- प्र. १) सिमांतीकरणाची संकल्पना सांगा. भारतीय समाजातील शैक्षणिक मागासलेपणाचे सद्य परिस्थितीचे परीक्षण करा. (20)
- प्र. २) भारतातील स्थलांतर आणि सीमांतीकरण यांमधील संबंधांवर टीप लिहा. (20)
- प्र. ३) महाराष्ट्रातील शेतकऱ्यांचे प्रश्न आणि सिमांतीकरणाच्या समस्यांवर सविस्तर चर्चा करा. (20)
- प्र. ४) भारतीय समाजातील असमानता आणि विषमतेची कारणे व परिणामांची चर्चा करा. (20)
- प्र. ५) भारतातील जनतेच्या सिमांतीकरण/ उपेक्षिततेबाबत राम मनोहर लोहिया यांचा दृष्टीकोन स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ६) भारतीय समाजातील जातसमूहांतील अस्मितेचे अरीष्ट तथा संकटाची समस्या स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ७) भारतातील विविध आदिवासी चळवळींवर विस्तृत निबंध लिहा. (20)
- प्र. ८) भारतातील धार्मिक अल्पसंख्याकांच्या प्रश्नांवर सविस्तर चर्चा करा. (20)
- प्र. ९) जातीवाद म्हणजे काय? आजच्या समकालीन समाजात जातीवाद का वाढला आहे? (20)
- प्र. १०) **थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)** (20)
- अ) सरकारच्या विरोधातील शेतकऱ्यांची आंदोलने
- ब) भारतातील बहुसंख्यावादाच्या समस्या
- क) महिला सक्षमीकरणामध्ये ज्योतीबा फुले आणि सावित्रीबाई फुले यांचे योगदान
- ड) भारतातील प्रबळ जाती आणि राजकीय सत्ता यांतील परस्परसंबंध